

A.C. Baantjer

De Cock

en de moord op melodie

De Fontein

1

Jean-Paul Stappert bleef staan voor het zebrapad. Hij hield zijn blik gericht op het stramme rode figuurtje in het verkeerslicht voor voetgangers. Links en rechts van hem passeerden mensen die zich aan het licht niet stoorden. Hij realiseerde zich dat het feitelijk vreemd was dat het rode mannetje in die cirkel hem wel aan de rand van het trottoir hield. Nog geen jaar geleden zou hij zijn doorgesjokt, net als de anderen, stug en onverzettelijk, zijn hoofd voorover, nauwelijks geïnteresseerd in het verkeer op de rijbaan.

Op een keer had een vrachtauto hem licht aan de schouder geraakt. Het was zijn eigen schuld. Zonder meer. Maar hij had minuten lang gevloekt en met zijn voeten op het asfalt gestampt.

Hij kon zich een dergelijk gedrag van hem nu niet meer voorstellen. Hij was veranderd. Duidelijk. Hij was milder geworden, handzamer en minder opstandig. Hij had ook de neiging om mensen weer aardig te vinden.

De metamorfose was begonnen toen er plotseling, diep in zijn hoofd, een trillende hobo in ijle tonen een melodie speelde. Het was een vroege, knisperend vrieskoude morgen en hij was met een schaar bezig het portierslot van een geparkeerde auto open te breken. Het moment stond hem nog helder voor de geest. Zijn begeerte was gewekt door een kostbare camera, die de argeloze automobilist op de achterbank van zijn wagen had laten liggen.

Toen de klanken tot Jean-Paul doordrongen, had hij de schaar weer in de zak van zijn vale bontjas gestoken om naar die hobo te luisteren. Het geluid was prachtig. De warme klankkleur bracht hem in vervoering. Toen hij zijn ogen sloot, hoorde hij hoe een speelse klarinet de melodie van de hobo overnam, gevolgd door een deftige fagot. Van heel ver naderden zwoele tonen uit een hoorn.

Aan het water van de gracht, leunend tegen een scheve iep, was hij blijven luisteren naar die meeslepende melodie, naar de wonderlijke tonen die werden opgeroepen door een magistraal orkest dat zo nabij speelde: onder zijn eigen warrige haardos.

Zo was het begonnen. Hij had nog even naar de kostbare camera op de achterbank van de auto gekeken, maar die had ineens alle glans voor hem verloren. Hij liep van de boom weg, de gracht op. Zo nu en dan bleef hij even staan en drukte zijn beide duimen tegen de zijkanten van zijn hoofd en strengelde zijn vingers. Het was alsof de muziek dan nog sterker tot hem doordrong. In een vreemde, bijna hypnotische extase was hij die wonderlijke morgen naar huis gewandeld.

Het verkeerslicht sprong over. Een lopend mannetje vulde de groene cirkel.

Jean-Paul Stappert betrad het zebrapad. Aan de overkant van het Damrak, bij het terras van het Victoriahotel, nam hij links het brede trottoir. Het was er druk met flanerende voetgangers en haastige reizigers op weg naar het Centraal Station. Soms botsten ze tegen hem op. Hij mompelde een paar maal 'sorry' en schoof dichter naar de verlichte etalages.

Buiten de mensenstroom trok hij de mouw van zijn regenjas iets omhoog en keek op zijn horloge. Hij schrok. Het was twaalf minuten voor tien; later dan hij had gedacht.

Jean-Paul versnelde zijn pas. Hij wilde niet te laat zijn. Dit keer niet.

Bijna aan het einde van het Damrak sloeg hij rechts de Zoutsteeg in, stak de Nieuwendijk over en liep de Gravenstraat in. Met een kort sprintje snelde hij op de Nieuwezijds Voorburgwal voor een aanstormende tram naar de Molsteeg en bereikte via de Torenluis de Leliegracht.

Het sprintje had zijn ademhaling wat verstoord. Hij zuchtte een paar maal diep en het ritme was nagenoeg weer op peil toen hij rechts de Keizersgracht op liep.

Plotseling bleef hij staan. Een inwendige stem riep hem een halt toe. Onverklaarbaar en onverbidlijk. Het benauwde hem. Hij keek nog eens op zijn horloge. Tien uur. Hij was op tijd.

Ineens begonnen zijn handen ongecontroleerd te trillen en klopte zijn hart versneld in zijn keel. Een onberedeneerde angst maakte zich van hem meester. Op zijn voorhoofd drongen zweetdruppels uit zijn poriën. Diep uit zijn herinnering kwamen flarden van angstbeelden uit zijn jeugd.

Hij kneep zijn ogen half dicht en tuurde in het halfduister voor zich uit. Verder op de gracht, bij de bomen aan de waterkant, ontwaarde hij vage schimmen. Het was alsof ze hem zwevend naderbij wenkten. Een moment aarzelde hij nog. Toen liep hij door... zijn dood tegemoet.

Rechercheur De Cock van het oude politiebureau aan de Amsterdamse Warmoesstraat voelde zich onrustig. Hij was bezig met een uitgebreid rapport voor de officier van justitie, maar het lukte hem niet zich daarop volledig te concentreren.

Met een moe gebaar schoof hij de schrijfmachine van zich af, stond van zijn stoel achter het bureau op en begon traag en loom door de grote rekerkamer te stappen: de typische slenterpas van De Cock. Hij wilde dat vreemde onrustige gevoel kwijt, maar besepte tegelijkertijd dat hij zich er niet van los zou kunnen maken.

Na een paar minuten bleef hij staan voor het raam, wippend op de ballen van zijn voeten. Schuin beneden hem, in de smalle Heintje Hoeksteeg, zocht een dronken sloeber zich een weg naar de Achterburgwal. De Cock glimlachte. Het was aandoenlijk om te zien hoe de man krampachtig probeerde enige lijn in zijn bewegingen te brengen.

Toen de man uit zijn gezichtsveld verdween, zakte de glimlach van zijn gezicht. De grillige accolades rond de mond van de grijze speurder verstarde. Het onrustige gevoel kwam terug, sterker en intenser. Het was alsof vreemde storingen van buitenaf het mechanisme van zijn denken in een bepaalde richting wilden stuwten. Het tintelde op de uiteinden van zijn zenuwen. Hij trachtte de trillingen te ontleden, maar de code, de sleutel ontbrak. Hij wist er geen raad mee. De gevoeligheid van zijn zintuigen was ontoereikend om de fijne impulsen te ontwarren. Een wrevelig gevoel van onbehagen maakte zich van hem

meester. Hij draaide zich om en keek naar de grote klok aan de wand.

Het was twee minuten over tien.

Erik Baveling boog zich voorover. Hij draaide de sleutel om en trok het deurtje van het oude dressoir open. Vanachter een hoge stapel studieboeken pakte hij een koffiezetapparaat en plaatste het voorzichtig op het pluchen tafelkleed. Uit een grijze aarden kruik schonk hij water in het reservoir en stak daarna de stekker in het stopcontact. Uit zijn leren aktenkoffertje nam hij een aangebroken pak koffie en een filterzakje. Zorgvuldig taxeerde hij de hoeveelheid.

Op zijn gladde jongensachtige gezicht dartelde een vrolijke grijns. Hij grinnikte zacht voor zich uit. Tante Mien van Leeuwen, de schraperige pensionhoudster, wilde niet dat de bewoners zelf op hun kamer koffie zetten. Dat kostte stroom. Daarom verborg Erik de benodigdheden zorgvuldig. Alleen 's avonds na tien, als hij haar op bed waande, durfde hij het elektrische apparaat tevoorschijn te halen. Het waren voor hem de gelukkigste momenten van de dag.

Toen het ding niet meer pruttelde, schonk hij zich in. Zwart met heel veel suiker. Een zoet gevoel van voldaanheid overviel hem. Zijn werklust en zijn ambities waren teruggekomen. Hij was weer gezond, opgewekt, bijna vrolijk zelfs. De buien van neerslachtigheid, die hem zo ongelukkig maakten, waren verdwenen. Zijn studieresultaten waren de laatste maanden bijzonder gunstig. Als hij in hetzelfde tempo kon doorgaan, als hij niet opnieuw een inzinking kreeg, kon hij binnen twee jaar afstuderen. Hij had veel te danken aan Jean-Paul, die hem begeleidde en hem over zijn depressies heen hielp.

Met de kop koffie naast zich nestelde hij zich behaaglijk in een oude fauteuil met een brede, hoge rugleuning. Hij pakte een wild avonturenboek, dat hij uit de bibliotheek had meegenomen, trok zijn voeten onder zijn zitvlak en begon te lezen.

Het boek boeide Erik Baveling. Al vanaf de eerste bladzijde had het ruige verhaal hem volledig in de ban. Hij gunde zich geen tijd om een tweede kop koffie in te schenken. Zo intens

raakte hij in het boek verdiept, dat hij niet hoorde dat achter hem de kamerdeur zachtjes werd geopend en er iemand slui-pend naderbij kwam.

De jonge Baveling merkte de vreemde gestalte eerst op, toen sterke handen zich om zijn keel sloten. Onwrikbaar in een wur-gende greep. Het boek viel uit zijn handen en gleed langs zijn knie op de vloer.

Het duurde even voor het begrip bezit van hem nam... voor hij besepte, dat de gestalte voor hem onverbiddelijk zijn dood wenste. Hij zette zijn handen op de ronde armleuningen van de fauteuil en probeerde omhoog te komen, voorbij aan dat vreemd verwrongen grijnzende gezicht, los van de wurgende greep.

Maar zijn krachten waren niet toereikend. Langzaam ebde de weerstand uit hem weg. Een dof gevoel van berusting kroop onder zijn nekharen omhoog naar zijn hersenen, verdoofde de pijn en nam zijn angst voor de naderende dood weg.

Na enige tijd verslaptte de greep. Willoos gleed hij opzij, terug in de fauteuil. Op zijn netvlies kwam het beeld van oneindige groene weiden vol felgele paardebloemen en uitbundige made-lieven. En verder was er blauw... heel veel lokkend blauw.

Rechercheur Vledder keek naar De Cock omhoog. 'Is er wat?' In zijn stem trilde een lichte bezorgdheid. 'Je loopt nu al bijna een uur als een getergde tijger op en neer.'

De Cock trok zijn brede schouders op.

'D'r is niets.'

Het klonk wat onwillig.

Vledder trok een grimas. 'Je kunt mij niets wijsmaken, De Cock. Ik ken je zo langzamerhand wel een beetje. Volgens mij heb je de pest in. Er zit je iets dwars!'

De oude rechercheur schudde zijn hoofd.

'Ik heb alleen zo'n rot gevoel van binnen... dat er iets is ge-beurd... iets verschrikkelijks... waarmee wij te maken krijgen.'

Vledder grinnikte vrolijk.

'Bij ons aan de Warmoesstraat gebeurt altijd wat. Ik heb het nooit anders meegemaakt.' Hij wees naar de schrijfmachine op het bureau van De Cock. 'Dat rapport, heb je dat al af?'

‘Nee.’

‘Het moet morgen klaar zijn.’

De Cock ging weer in zijn stoel zitten. De laatste opmerking van zijn jonge collega was hem ontgaan. Hij zette zijn ellebogen op het bureau en liet zijn kin in zijn handen zakken. Hij staarde voor zich uit.

‘Heb jij dat nooit?’

‘Wat?’

‘Zo’n gevoel, dat iemand contact met je zoekt langs... langs ongebaande communicatiewegen.’

‘Larie.’

De Cock keek zijn collega ernstig aan.

‘Iemand,’ sprak hij zacht, bijna fluisterend, ‘had mij in dit laatste uur nodig.’

Vledder reageerde niet. Intuïtie en dat soort gevoeligheden ging hij liever uit de weg. Ze waren hem te subtiel en te weinig tastbaar. Hij keek omhoog naar de klok aan de wand. ‘Het is zo elf uur. De dienst zit er bijna op.’ Hij wees nog eens naar de schrijfmachine van De Cock. ‘Je krijgt morgen vast gedonder met de officier. Hij heeft je al een paar maal uitstel gegeven.’

De Cock gromde. Hij was eraan gewend om met zijn superieuren overhoop te liggen. Het deerde hem niet. Ongeduldig wuifde hij voor zich uit. ‘Vraag beneden eens aan de wachtcommandant of er nog meldingen zijn binnengekomen.’

Vledder schudde zuchtend zijn hoofd.

‘Als ze ons nodig hebben, dan roepen ze ons wel.’ Het klonk wat kriegelig. ‘Bovendien heb ik nergens zin meer in. Ik ben het gewoon zat. Ik wil naar huis.’

Plotseling rinkelde de telefoon.

Vledder nam de hoorn op en luisterde. Het duurde nog geen minuut, toen legde hij de hoorn op het toestel terug. Zijn gezicht zag bleek.

De Cock keek hem gespannen aan.

‘Wat is er?’

‘Een lijk.’

‘Waar?’

‘In een pensionnetje aan de Prins Hendrikkade.’

De Cock hield zijn hoofd iets schuin.
'Moord?' vroeg hij strak.
De jonge Vledder stond op en knikte traag.
'Verwuring.'

2

De Cock keek naar de scheefweggezakte gestalte in de fauteuil en nam zijn hoed af. De dood, vond hij, verdiende eerbied. Zeker als hij zich, zoals nu, gewelddadig aandienende. Hij kon er niet aan wennen. Het verbijsterde hem steeds weer. Het fenomeen van het plotseling sterven had hem geïntrigeerd vanaf het eerste moment dat hij in zijn beroep met een lijk werd geconfronteerd. Hij had sindsdien vele mysteries opgelost, duistere zaken tot klaarheid gebracht. De dood was voor hem een mysterie gebleven.

De Cock blikte in het jongensachtige gelaat. Innerlijk nog wat verward vroeg hij zich af of deze jongeman degene was die het uur van zijn sterven had voorvoeld en vreemde angstsignalen had uitgezonden... signalen die hem in de recherchekamer zo onrustig hadden gemaakt. Niet zonder moeite zette hij die gedachte van zich af.

Vledder keek hem van terzijde aan.

‘Sinds wanneer neem jij je hoed af voor een junk?’

Het klonk spottend.

De Cock fronste zijn wenkbrauwen.

‘Een junk?’ In zijn stem klonk verbazing. Hij strekte zijn dikke wijsvinger in de richting van de dode. ‘Hij ziet er niet uit als een junk. Hij is gewassen en geschoren en hij heeft een schoon hemd aan.’

Vledder lachte.

‘Misschien is hij afgekickt. Maar een jaartje geleden zat hij vrij geregeld bij ons in de cel. Diefstalletjes uit auto’s en warenhuisen.’

De Cock knikte begrijpend.

‘Weet je hoe hij heet?’

Vledder nam zijn notitieboekje uit de binnenzak van zijn jas en begon te bladeren. ‘Ik moet hem hier wel ergens hebben staan. Ik heb hem zelf een paar maal van de straat gepikt.’ Hij

grinnikte. 'Een keer betrapte ik hem op heterdaad toen hij een camera uit een auto wegnam.'

De Cock wees om zich heen.

'Woonde hij toen ook hier?'

Vledder schudde zijn hoofd.

'Nee. Hij woonde toen feitelijk nergens. Hij stond nog wel bij zijn ouders ingeschreven, maar meestal sliep hij in dat gore kraakpand aan de Monnikenstraat.' Hij tikte met zijn vinger op een blad in zijn notitieboekje. 'Hier heb ik hem... Erik Baveling, oud vijftientig jaar, geboren in Heemstede.'

'Heemstede... dat klink deftig.'

'Zeker. De jongen is van goede familie. Ik heb eens met zijn moeder gesproken. Die was naar de Warmoesstraat gekomen toen haar zoon vast zat. Een keurige dame. Erik studeerde medicijnen, maar raakte aan de heroïne. Mevrouw Baveling maakte zich grote zorgen om Erik. Ze had al een zoon aan een overdosis verloren. Anderhalf jaar geleden.'

Het gezicht van De Cock verstarde.

'Heroïne,' riep hij grimmig. 'Ik ben tegen lijfstraffen, maar voor de grote genadeloze handelaren in heroïne, die allen verrekt goed weten wat voor een onheil ze aanrichten, zou men op de Dam best weer een lief schavotje kunnen bouwen.'

Vledder grijnsde.

'Laten ze je in Den Haag niet horen.'

De Cock trok achteloos zijn schouders op. Daarna boog hij zich over de jongeman in de fauteuil. De strangulatieplekken aan de hals waren duidelijk zichtbaar. Zelfs de spreiding van de wurgende vingers was te onderscheiden. Hij had in zijn recheleven bij vele slachtoffers die plekken van verwurging gezien en wist dat de patholoog-anatoom, dokter Rusteloos, morgen bij de sectie aan de luchtpijp weer enige gebroken kraakbeenringen zou vinden.

Hij kwam overeind en keek naar Vledder.

'Wie heeft hem ontdekt?'

Vledder duimde over zijn schouder.

'De pensionhoudster. Ze was woedend.'

'Over deze moord?'

Vledder schudde zijn hoofd. Hij wees naar het elektrisch apparaat op het pluchen tafelkleed. ‘Omdat hij stiekem koffie had gezet.’

De Cock staarde hem aan.

‘Wat?’ riep hij verbijsterd.

Vledder trok een ernstig gezicht.

‘Dat is verboden. Ze wil niet dat er op de kamers wordt gekookt of koffie gezet. Daar is ze fel tegen. Dat kost volgens haar te veel stroom.’ Hij knikte naar het lijk in de fauteuil. ‘Ze had het vermoeden dat deze jongen hier ’s avonds wel eens een kop koffie maakte. Als hij alleen was. Ze had iets geroken op het portaal. Daarom was ze vanavond naar boven gekomen om hem te betrappen.’

‘En toen ze dat koffiezetapparaat op tafel zag werd ze kwaad?’

‘Ja.’

‘En de dood van de jongen?’

Vledder lachte wrang.

‘Dat scheen haar nauwelijks te beroeren. Ik had meer het idee dat ze het maar lastig vond. Ze wilde mij ook geen inlichtingen geven over de andere bewoners van het pension. Toen ik aandrang, klapte ze de deur van haar keuken voor mijn neus dicht.’

De Cock stak zijn kin omhoog.

‘We zullen haar scheren,’ sprak hij dreigend.

Bram van Wielingen, de politiefotograaf, kwam driftig de kamer binnenstappen.

‘Verdomme, De Cock,’ hijgde hij, ‘ik lag al bijna in mijn bed. Jij kiest altijd de onzaligste momenten om iemand te laten opdraven.’

De rechercheur haalde zijn schouders iets op en stak verontschuldiging zijn beide handpalmen naar voren.

‘De dood,’ sprak hij somber, ‘komt vaak op onzalige momenten.’

Bram van Wielingen zette zijn zware aluminium koffer op de vloer, trok een zakdoek en wiste het zweet van zijn voorhoofd. Hij keek spiedend om zich heen.

‘Heb je veel noten op je zang?’

De Cock wees naar de aluminium koffer, die gedeeltelijk het boek bedekte dat aan de dode handen was ontglipt.

‘Denk om mijn sporen.’

Van Wielingen reageerde geërgerd.

‘Sporen,’ riep hij kwaad, ‘sporen. Ik denk altijd aan jouw sporen. Ik heb bij mijn weten nog nooit een zaak verknald.’

De Cock trok een scheef gezicht.

‘Eens komt de eerste keer.’

‘Barst.’

De Cock draaide zich half om. In de deuropening stond dokter Den Koninghe. Achter hem torenden twee levensgrote broeders van de Geneeskundige Dienst met een brancard. De Cock liep op de oude lijkschouwer toe en drukte hem hartelijk de hand.

‘Lag u ook al bijna in bed?’ Hij wenkte naar Van Wielingen.

‘Zoals onze fotograaf.’

Den Koninghe glimlachte.

‘Ik heb nog een hele nacht voor de boeg. Ik heb piketdienst. Uit pure verveling was ik in een roman van een van de Tachtigers gedoken.’

‘Wie?’

‘Frederik van Eeden... *De Kleine Johannes*.’

De ogen van De Cock lichtten op in bewondering.

‘Echte literatuur.’

De lijkschouwer knikte.

‘Ik viel er bij in slaap.’

De Cock schudde afkeurend zijn hoofd. Hij hield van *l’art pour l’art* die de Tachtigers nastreefden.

Den Koninghe liep langs hem, nam zijn oude, groen uitgeslagen garibaldi af en boog zich over het slachtoffer. Hij legde de rug van zijn hand tegen de wang van de dode. Daarna trok hij de oogleden iets op. De pupillen vertoonden geen reactie.

De Cock volgde de verrichtingen van de lijkschouwer. ‘Is hij allang dood?’

Den Koninghe kwam overeind. Hij zette zijn hoed weer op, griste zijn grijze pochet uit het borstzakje van zijn zwarte jacquet en begon er zorgvuldig zijn dikke brillenglazen mee schoon te vegen.

‘Je weet,’ begon hij krakerig, ‘dat er omtrent het tijdstip van verleden weinig valt te zeggen. Maar de jongen is nog warm. Gelet op de lichaamstemperatuur is de dood nog niet zo lang geleden ingetreden. Ik schat zo rond een uur.’ Hij zette zijn bril op en frommelde zijn pochet weer in het borstzakje. ‘Heb je die strangulatieplekken gezien?’

‘Ja.’

‘Krachtige handen... van iemand die een stevige greep heeft ontwikkeld. Je zou kunnen denken aan een tennisspeler, bijvoorbeeld.’

De Cock knikte begrijpend.

‘Ik zal naar hem uitkijken.’

Het klonk wat cynisch.

De lijkschouwer grijnsde.

‘Het kan ook een “haar” zijn.’

Hij wuifde tot afscheid en liep naar de deur.

De Cock riep hem terug.

‘Hebt u niets vergeten?’

Dokter Den Koninghe stapte weer naderbij. Hij keek schuins naar De Cock op. De grijze ogen achter de brillenglazen schitterden.

‘Ik weet wat je bedoelt.’ Het klonk minzaam. Hij wees nonchalant naar de jongeman in de fauteuil. ‘Hij...’ sprak hij laconiek, ‘hij is dood.’

De Cock hield zijn gezicht strak.

‘Dank u, dokter,’ reageerde hij simpel.

Bram van Wielingen kwam naast hem staan, een Hasselblad met flitslicht in zijn hand. Samen keken ze hoe de excentrieke man de kamer afstapte; waardig, in jacquet en streepjesbroek en schoenen met slobkousen. De fotograaf stootte De Cock met zijn elleboog in zijn zij.

‘Heb je nog bijzondere wensen? Ik heb de gebruikelijke opnamen gemaakt. Overzichten en details van het kamertje. Ik zal straks buiten nog een plaatje schieten van de gevel. Maar dan had ik het wel gehad, dacht ik.’

De Cock schoof zijn onderlip wat vooruit.

‘Probeer van dat dode gezicht van die jongen een draaglijk fo-

toetje te maken. Misschien heb ik het nodig. En dan kun je wat mij betreft naar je bed.'

'Moet je ze morgenochtend dan niet vroeg hebben?'

De Cock schudde zijn hoofd. 'Het mag ook morgenmiddag.' Hij glimlachte beminnelijk. 'En doe straks je vrouw de groeten van me.'

Toen Bram van Wielingen in het dode gelaat flitste, kwam Frans Kreuger binnen. De dactyloscoop, die tegen zijn pensioen leunde, was altijd wat traag. Hij zwaaide ter begroeting naar De Cock en keek het kamertje rond.

'Is dit alles?' vroeg hij verwonderd.

De Cock liep op hem toe.

'Hoe bedoel je?'

Kreuger maakte een brede armzwaai.

'Alles is zo... eh, zo ordelijk. Geen ravage, geen troep. Er is niets overhoop gehaald. Zelfs het slachtoffer ligt er keurig bij.

Hij grinnikte even. 'Het is bijna een zindelijke moord.'

De Cock gromde.

'Een moord is nooit zindelijk,' knorde hij.

Frans Kreuger boog naar de dode in de fauteuil.

'Weet je al wie hij is?'

De Cock knikte.

'Erik Baveling, vijftentwintig jaar, een jongen van goeden huize. Vledder kende hem als heroïnegebruiker. Hij heeft hem een paar maal als verdachte gehad.'

De dactyloscoop plooidde zijn gezicht in twijfels.

'Hij ziet er niet uit als een junk.'

De Cock glimlachte.

'Dat was ook mijn reactie. Daarom had ik graag dat je zijn vinger-tjes nam. Het liefst waar ik bij ben. Maar het kan ook morgen in het sectielokaal. Ik heb slechte ervaringen met junks. In die heroïnescene beleef je de vreemdste dingen. Ik ben voorzichtig. Ik wil later niet voor verrassingen komen te staan.'

'Met betrekking tot zijn identiteit?'

'Precies.'

Kreuger knikte begrijpend.

'Ik kan het beter nu direct doen.'

Bram van Wielingen koppelde het flitslicht van zijn Hasselblad los en borg zijn apparatuur haastig op. Er lag een tevreden trek op zijn gezicht. Tot afscheid knipoogde hij naar De Cock en verliet het kamertje.

Frans Kreuger knielde bij de fauteuil voor de dode neer. Hij zette zijn koffertje naast zich op de vloer en nam daaruit een kleine inktroller. Hij pakte de rechterhand van de jongeman, boog de duim iets opzij en rolde de inkt over de papillairlijnen. Daarna nam hij uit zijn koffer een halfmond metalen houdertje. Daar schoof hij een blanco kaartje in en draaide dit met het houdertje om de duim.

De Cock boog zich voorover en bekeek samen met de dactyloscoop het resultaat. De afdruk van de duim was fraai. In het grillige papillairlijnenbeeld waren de lussen en delta's duidelijk te onderscheiden.

Frans Kreuger legde het kaartje weg. Hij pakte vervolgens de rechterwijsvinger van het slachtoffer en inktte die in.

De Cock keek vol bewondering toe. Hij wist dat het bepaald niet eenvoudig was om bruikbare vingerafdrukken van dode mensen te nemen.

‘Moet ik helpen?’

Frans Kreuger schudde resoluut zijn hoofd.

‘Dit gaat heel gemakkelijk. Er is geen stijfheid. De jongen is nog warm en zijn vingers zijn soepel.’ Hij keek even op met een licht verwijt in zijn blik. ‘Bovendien is dit niet de eerste keer dat ik het doe.’

De Cock glimlachte. Hij wilde de oude dactyloscoop niet kwetsen. Hij liep van hem weg naar Vledder, die in een hoek van het kamertje, gebogen aan een klein bureau bij het raam zat. Vertrouwelijk legde hij een hand op zijn schouder.

‘Heb je wat gevonden?’

Vledder wees naar een groot model schrijfblok met ruitjespapier. Het lag op het bureau, ongeveer in het midden, op een groene rubberen onderlegger. Het schrijfblok droeg sporen van veelvuldig gebruik. Het had nog maar een dikte van minder dan een halve centimeter. Het bovenste blad was onbeschreven. Maagdelijk blank. Maar vaag waren nog indrukken zichtbaar

van lijntjes en streepjes. Door en over elkaar in een warrig mozaïek.

Vledder strekte zijn handen naar het schrijfblok uit.

‘Waarvoor zou Erik Baveling dit nodig hebben gehad? Ruitjespapier.’ Hij herhaalde het woord een paar maal. ‘Ik heb al gezocht, maar in het hele kamertje is verder geen ruitjespapier meer te vinden.’

De Cock fronste zijn wenkbrauwen.

‘Ook niet beschreven?’

Vledder schudde zijn hoofd.

‘Ik heb al zijn studieboeken nagesnuffeld. De aantekeningen die daarin voorkomen, zijn geschreven op gewoon lijntjespapier. Geen ruitjes.’

De Cock plukte peinzend aan zijn onderlip.

‘Dat is vreemd.’ Hij keek nog eens naar het schrijfblok. ‘Ik zou het maar meenemen voor het laboratorium. Misschien kunnen ze er iets mee doen.’ Hij schudde zijn hoofd en zuchtte diep. ‘Weet je, Dick, ik krijg steeds meer het gevoel dat de dood van deze jongen nog maar een begin is... Dat ons nog veel meer staat te wachten. Het zou mij niets...’ Hij stokte. Hij draaide zich half om naar een jonge geüniformeerde agent, die dreunend het kamertje binnenstapte.

‘Ze vragen of u hier bijna klaar bent.’

‘Wie vraagt dat?’

‘De meldkamer.’

De Cock reageerde wat verstoord.

‘Wat... eh, wat is er dan?’

De agent aarzelde.

‘Er is nog een dode.’

‘Waar?’

‘Op de Keizersgracht... aan de wallenkant, tussen geparkeerde auto’s, daar ligt een jongeman.’

De Cock hield zijn hoofd iets scheef.

‘Vermoord?’

De agent slikte.

‘Gewurgd.’